

Raport z konsultacji

Skryptów scenariuszy videobooków edukacyjnych

Wstęp

W ramach testowania produktu dotyczącego videobooków edukacyjnych z zakresu zdrowia zostały zorganizowane 4 spotkania konsultacyjne w formie wywiadów grupowych.

W ramach działań zorganizowano 4 spotkania, w których wzięło udział 21 osób z poszczególnych grup docelowych:

Seniorów,

Opiekunów nieprofesjonalnych osób zależnych,

Opiekunów profesjonalnych osób medycznych

Personelu medycznego (lekarze, psychologowie i terapeuci)

W miarę możliwości już na etapie rekrutacji do etapu testowania uczestnikom zostały przekazane robocze skrypty scenariuszy, które miały być omawiane na spotkaniach.

Scenariusz poszczególnych spotkań wyglądał następująco:

1. Przywitanie uczestników, poinformowanie o projekcie i dofinansowaniu, zebranie formularzy zgłoszeniowych
2. Zapoznanie z celem spotkania, przekazanie wydrukowanej formy skryptów
3. Omówienie tematyki poszczególnych scenariuszy oraz dyskusja moderowana dotycząca oczekiwań
4. Wybranie dwóch skryptów do warsztatów
5. Warsztaty dotyczące poszczególnych skryptów – odczytanie skryptu wraz z bieżącym nanoszeniem uwag
6. Wywiad grupowy dotyczący zebrania uwag do wszystkich scenariuszy

Wnioski

1. Uczestnicy w zdecydowanej większości pozytywnie odnieśli się do pomysłu na produkt, jego funkcjonalności oraz dostępności.
2. Wśród grupy seniorów zdarzały się opinie dotyczące potrzeby promocji tego typu rozwiązań również poza internetem.
3. Zwrócono uwagę na duże znaczenie języka w opracowanych videobookach.
4. Seniorzy i opiekunowie nieprofesjonalni zwracali uwagę na potrzebę wyjaśnienia terminów medycznych.
5. Opiekunowie nieformalni zwracali szczególną uwagę na potrzebę danych medycznych, do których nie mają dostępu (np. Lista leków, lekarze odpowiedni do leczenia)
6. Środowisko medyczne zwracało uwagę na rzetelność i dokładność podawanych danych.
7. W środowisku opiekunów profesjonalnych i seniorów zwrócono uwagę na potrzebę dostosowania materiałów do potrzeb osób niepełnosprawnych w tym autodeskrypcję.
8. Podkreślano (zwłaszcza w grupie opiekunów profesjonalnych i środowiska medycznego) wagę przygotowania testu przez lekarza oraz przygotowania materiałów w oparciu o obecną wiedzę medyczną.
9. Największa część uwag dotyczyła zmian redakcyjnych w tym potrzeby dostosowania tekstu do języka mówionego..

Zdecydowana większość wniosków została ujęta w poprawionych scenariuszach.

Zestawienie uwag zebranych w ramach poszczególnych spotkań znajdują się w dalszej części raportu.

Zestawienie nie uwzględnia uwag redakcyjnych i korekty, który podczas spotkań zebrano ponad 100 a dotyczyły w większości składni i dostosowania tekstu do języka mówionego.

Raport ze spotkania konsultacyjnego z przedstawicielami seniorów

Spotkanie odbyło się w oparciu o działania Klubu Seniora w Chorzowie

W spotkaniu wzięło udział 6 seniorów: Jadwiga Horak, Edyta Szul, Brygida Świerc, Krystyna Berula, Jerzy Żurawski, Róża Ziąja

W ramach spotkania zgłoszono następujące uwagi

Skrypty wybrane do warsztatów:

1. Zaburzenia pamięci w starszym wieku

8. Zaburzenia seksualne w starszym wieku

L.P.	Tytuł scenariusza	Treść uwagi	Uzasadnienie	Uwzględnienie
1	Zaburzenia pamięci w starszym wieku	We wstępie skryptu dopisać „życia i w innych problemach zdrowotnych.	Pamięć nie dotyczy tylko otępienia, ale wielu innych schorzeń	Tak
2	Zaburzenia pamięci w starszym wieku	Zamiast zaburzeń pamięci napisać schorzenia	Trzeba zaznaczyć, że to nie jest normalne tylko zawsze, że jest to choroba, bo nie wszyscy tak to rozumie	Tak
3	Zaburzenia pamięci w starszym wieku	Dokładniej wyjaśnić jak działa ta pamięć	Trzeba się mocno pilnować żeby to zrozumieć	Tak dodano dodatkowy opis dotyczący pamięci natychmiastowej i utrwalania podczas nocnego wypoczynku, dodano podsumowanie rodzajów pamięci
4	Zaburzenia świadomości w starszym wieku	Trzeba podkreślać, że częstość zaburzeń świadomości u pacjentów DPS wynosi aż 70%	70% mających zaburzenia świadomości to nie jest wiedza powszechnie znana trzeba podkreślać	Tak

5	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Zmienić słowa z nawet na aż przy opisie ilości osób w dpp cierpiących na depresję	40% cierpiących na depresję do bardzo dużo i to nie jest wiedza powszechnie znana trzeba podkreślać	Tak
6	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie do słowa prodromalnym	Nie jest ono zrozumiałe	tak
7	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie do słowa Anhedonia	Nie jest ono zrozumiałe	tak
8	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie do słowa psychotyczne	Nie jest ono zrozumiałe	tak
9	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie do terminu zaburzenia cenestyczne	Nie jest ono zrozumiałe	tak
10	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Zmienić termin iniekcja leku na zastrzyk	Wzrost zrozumienia	Tak
11	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie do słowa charakteropatia	Nie jest ono zrozumiałe	Tak
12	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie zaburzenia dysocjacyjnego	Nie jest ono zrozumiałe	Tak
13	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	Dodać wyjaśnienia zaburzenia somatyzacyjnego	Nie jest ono zrozumiałe	tak
14	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie neurostenii	Nie jest ono zrozumiałe	tak
15	Zaburzenia snu w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie zaburzeń adaptacyjnych typu depresyjnego	Nie jest ono zrozumiałe	Tak
16	Uzależnienia w starszym wieku	Podać przykład substancji psychoaktywnych	Wzrost zrozumienia	Tak
17	Zaburzenia seksualne w starszym wieku	Podkreślić, że potrzeby seksualne seniorów są zdrowe i normalne	To dalej jest temat tabu	Tak

18	Zaburzenia seksualne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie dyspareunia	Nie jest ono zrozumiałe	Tak
19	Zaburzenia seksualne w starszym wieku	Proszę o dodatkowo wyjaśnienia dotyczące andropauzy i hipogonadyzmu	Nie jest to zrozumiałe	Tak
20	Zaburzenia seksualne w starszym wieku	Ważne żeby zachęcić do korzystania ze wsparcia seksuologa i ginekologa	Osoby starsze bardzo rzadko korzystają z ich pomocy	Tak
21	Ogólne	Potrzeba napisów dla osób niedosłyszących		Tak

Raport ze spotkania konsultacyjnego z przedstawicielami opiekunów nieprofesjonalnych osób zależnych

Spotkanie odbyło się 05.09.2018 w oparciu o działania Klubu Seniora w Chorzowie

W spotkaniu wzięło udział 5 osób: Krzysztof Hołynski, Aniela Kołodziejczyk, Jan Berula, Bronisława Konkiel, Jerzy Bogacki

Skrypty wybrane do warsztatów:

5. Zaburzenia lękowe w starszym wieku

6. Zaburzenia snu w starszym wieku

W ramach spotkania zgłoszono następujące uwagi

L.P.	Tytuł scenariusza	Treść uwagi	Uzasadnienie	Uwzględnienie
22	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Trzeba podkreślać, że ponad 40% pacjentów DPS cierpi na depresję	To jest ważne i jest jednym z powodów żeby nie oddawać tam osób	Tak
23	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Trzeba dodać rozdział o stygmatyzacji osób ze schizofrenią	To też ważny temat, który powinien być ujęty żeby zwracać uwagę na przeciwdziałanie stereotypom i przełamać lęk przed psychiatrą	Tak
24	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Trzeba zaznaczyć specyficzne objawy dla osób starszych chorujących na schizofrenię	Różnią się one od objawów na wcześniejszym etapie	Tak
25	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Dopisać, że nie zawsze schizofrenicy ma taką samą świadomość rzeczywistości urojeń i halucynacji	Przełamanie stereotypów	Tak
26	Zaburzenia świadomości w starszym wieku	Zwrócić uwagi, w jakich przypadkach, do jakiego lekarza	Niejasne, kiedy kierować się do psychiatry a kiedy do neurologa albo innych specjalności	Tak
27	Zaburzenia świadomości w starszym wieku	Trzeba podkreślać, że częstość zaburzeń świadomości u pacjentów DPS wynosi aż 70%	To jest ważne i jest jednym z powodów żeby nie oddawać tam osób	Tak

28	Zaburzenia świadomości w starszym wieku	Prośba o podanie listy leków, które mogą wpływać na zaburzenia świadomości	To ważne żeby wiedzieć, czemu coś się pojawia	Uwzględniono częściowo podano najczęstsze, przykładowe leki
29	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	Prośba o jaśniejszy opis, co jest chorobą a co objawem choroby	W przypadku opisu lęku przy chorobie Alzheimera jest to niejasne	Tak
30	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	W opisie agorafobii dobrze, że ujęto niestereotypowe objawy jak lęk przed tłumem warto by rozszerzyć	Lepsze wyjaśnienie i przeciwdziałanie stereotypom	Dodano przykład wyjazdu na wakacje
31	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie zaburzenia dysocjacyjnego	Niejasne	Tak
32	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	Dodać wyjaśnienia zaburzenia somatyzacyjnego	Niejasne	Tak
33	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie neurostenii	Niejasne	Tak
34	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	Dodać skierowanie do specjalisty	Potrzebne, jako podsumowanie	Tak
35	Zaburzenie snu w starszym wieku	Dodać rozdział dotyczący higieny snu oraz plany dnia niezbędnego do snu	Potrzeba jest konkretnego opisu jak przeciwdziałać w sytuacji, kiedy nie ma jeszcze choroby	Tak
36	Uzależnienia w wieku starszym	Prośba o podanie listy leków, które mogą uzależniać	To ważne żeby wiedzieć, co kontrolować	Uwzględniono częściowo podano najczęstsze leki z grupy benzodiazepin
37	Zaburzenia seksualne w starszym wieku	Podkreślić, że potrzeby seksualne seniorów są zdrowe i normalne	To dalej jest temat tabu	Tak

Raport ze spotkania konsultacyjnego z przedstawicielami opiekunów profesjonalnych osób zależnych

Spotkanie odbyło się 28.09.2018 w oparciu o działania Stowarzyszenia Federacja Asystentów Osób Niepełnosprawnych FAON w Katowicach

W spotkaniu wzięło udział 5 osób: Konrad Sosnowski, Elżbieta Kaczmarek, Krzysztof Gruszczyński, Janina Nosiadek, Joanna Zarzycka

Skrypty wybrane do warsztatów:

2. Zaburzenia depresyjne w starszym wieku

7. Uzależnienia w starszym wieku

W ramach spotkania zgłoszono następujące uwagi

L.P.	Tytuł scenariusza	Treść uwagi	Uzasadnienie	Uwzględnienie
38	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Zaznaczyć, że stereotypy o depresji nie dotyczą seniorów	Nie jest to do końca jasne podczas czytania	
39	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Zmienić słowa z nawet na aż przy opisie ilości osób w dps cierpiących na depresję	To, że aż 40% uczestników DPS cierpi na depresję trzeba podkreślać	
40	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie do słowa prodromalnym	Nie jest ono zrozumiałe	Tak
41	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Dodać opis, czym różni się depresja u osób starszych od depresji osób młodych	Bo z rozmów wynika, że ma jednak inne objawy	Dodano opis różnic
42	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Dodać opis szczególnych dla osób starszych depresji	Tak żeby było wiadomo, kiedy żałoba staje się niezdrowa	Tak
43	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie do słowa Anhedonia	Niejasne	Tak
44	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	Dodać wyjaśnienie do słowa psychotyczne	Niejasne	Tak
45	Uzależnienia w starszym wieku	Podać przykład substancji psychoaktywnych	Niejasne	Tak
46	Uzależnienia w starszym wieku	Dodać czas, jaki jest potrzebny na rozwój choroby alkoholowej	To zwykle trwa dłużej	Tak
47	Uzależnienia w starszym wieku	Pokazanie, że uzależnić się można w każdym wieku	Osoby starsze sądzą, że to ich	Tak

			nie dotyczy skoro wcześniej nie mieli problemu to teraz	
48	Uzależnienia w starszym wieku	Trzeba zaznaczyć, że alkohol nie może być traktowany, jako lek	Często funkcjonują stereotypy, że jedno piwo/kieliszek pomagają na sen czy inne schorzenia	Tak
49	Uzależnienia w starszym wieku	Wyjaśnić delirium tremens	Nie wszyscy mogą rozumieć ten termin	Tak
50	Zaburzenia seksualne w starszym wieku	Podkreślić, że potrzeby seksualne seniorów są zdrowe i normalne	To dalej jest temat tabu	Tak
51	Zaburzenia seksualne w starszym wieku	Ważne żeby zachęcić do korzystania ze wsparcia seksuologa i ginekologa	Należy przełamać stereotyp nie korzystania z tego rodzaju wsparcia a to jeszcze radsze niż korzystanie z pomocy psychiatry	Tak
52	Ogólne	Potrzeba napisów dla osób niedosłyszących		Tak

Raport ze spotkania konsultacyjnego z przedstawicielami Środowiska medycznego

Spotkanie odbyło się 24.09.2018 w oparciu o działania Śląskiego Uniwersytetu Medycznego spotkaniu wzięło udział 5 osób: Katarzyna Piekarska-Bugiel (psychiatra), Ewa Maretyniak (psycholog), Anna Warchala (psychiatra), Krzysztof Krysta (psychiatra), Aleksandra Łaska-Wrona (psychiatra)

Skrypty wybrane do warsztatów:

3. Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku

4. Zaburzenia świadomości w starszym wieku

W ramach spotkania zgłoszono następujące uwagi

L.P.	Tytuł scenariusza	Treść uwagi	Uzasadnienie	Uwzględnienie
53	Zaburzenia pamięci w starszym wieku	W opisie alzheimera dodać, że mały procent, u którego ustępują objawy dotyczy łagodnych zaburzeń poznawczych	Trzeba doprecyzować	Tak
54	Zaburzenia depresyjne w starszym wieku	W gorszym przebiegu chorób w depresji dopisać zespoły bólowe	Są badania wskazujące, że ich przebieg jest gorszy przy depresji u pacjenta	Tak
55	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Usunąć zdanie „jednak te objawy neurologiczne, o których mówię występowały częściej u osób chorych na schizofrenię również w czasach przed wynalezieniem neuroleptyków i wprowadzeniem ich na rynek.”	Jest ono zbędne a leki te nie są obecnie stosowane	Tak
56	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Przy sprawności należy dodać, że chodzi o sprawność fizyczną	Obecny zapis może też świadczyć o sprawności intelektualnej a nie o to tutaj chodzi	Tak

57	Zaburzenia psychotyczne w starszym wieku	Do zaburzeń dezorganizacyjnych trzeba dopisać poznawcze	Uściślenie	Tak
58	Zaburzenia świadomości w starszym wieku	Przy liście leków podać tylko te gdzie takie działanie jest potwierdzone	Rzetelność	Tak
59	Zaburzenia świadomości w starszym wieku	Zmienić przy śpiączce chorobę psychiczną na zaburzenie psychiczne	Stosowanie prawidłowej terminologii	Tak
60	Zaburzenia świadomości w starszym wieku	Wykreślić słowo złożonej przy opisie pracy możliwej do wykonania w stanie pomrocności jasnej	Rzetelność	Tak
61	Zaburzenia świadomości w starszym wieku	Zmienić słowo jądro na centrum	Jądra to jednak termin medyczny	Tak
62	Zaburzenia lękowe w starszym wieku	W opisie zatkania gardła na skutek przeżyć dopisać, że jest to uczucie	Doprecyzowanie, gardło nie jest fizycznie zatkane, pomimo, że tak się wydaje	Tak
63	Uzależnienia w starszym wieku	Przy napadzie padaczkowym należy dopisać, że jest on pełnoobjawowy	Rzetelność	Tak
64	Uzależnienia w starszym wieku	Przy awitaminozie należałoby dopisać uszkodzenie mózgu	Rzetelność	Tak